

признава, „неговите поетически чувства и интереси съзакърмени най-напредъ отъ руските художници на словото . . . Онова, което ванъ Гелдернъ изпърво инстинктивно е възприемалъ отъ тъхъ — диренето на човѣка и възвѣра —, вече като възмогнатъ пѣвецъ, той самъ съзнателно туря за основа на свой творения“ . . . („Епически пѣсни“ — Олафъ ванъ Гелдернъ). Именно — нравствениятъ идеализъмъ и дълбоката човѣчностъ, що отличаватъ руската литература, създавали най-силно върху Славейкова — тѣ създали истински лѣкъ за угнетената му душа — „Душевниятъ кризисъ у ванъ Гелдерна, разведенъ подъ влиянието на „Живи мощи“ отъ Тургенева, се изостря и пречупя съ помощта на Короленкова „Слѣпецъ музикантъ“, оня злочестникъ, когото чуждата неволя възражда за животъ, посветенъ на събуждане добри чувства въ „човѣшкото сърдце“. (Пакъ тамъ). Освенъ Тургенева, когото нарича „божественъ учитель“, и Короленко, Славейковъ по-после подробно изучава и Толстой, предъ чийто могъщъ епически гений изпитва истинско благоговение, изразено въ речта му за сѫщия по случай смъртъта му (произнесена презъ 1910 г. и печатана въ сп. Златорогъ 1920 г.), а къмъ края на живота си се вглъбява въ Достоевски. Пакъ презъ Лайпцигския периодъ и по-после живо следи и най-значителнитѣ прояви въ севернитѣ литератури — произведенията на Ибсена, Хамсун, Якобсена, отъ френската, белгийската и др. литератури.

Презъ сѫщото време той не само жадно приема, но и твори. Презъ 1896 г. издава сбирката си „Епически пѣсни“, презъ 1898 г. — „Блѣнове“, като редовно сътрудничи съ лите-